

Čj. UOOU-02170/15-6

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 15. dubna 2015 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Česká republika – Finanční úřad pro Jihomoravský kraj, se sídlem Náměstí Svobody 4, 602 00 Brno-Střed, jako správce osobních údajů daňových poplatníků podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., nepřijal taková opatření, aby opakovaně nedošlo k přiřazení nesprávné datové schránky daňovému subjektu a odeslání výzvy k podání daňového přiznání ze dne 28. srpna 2013 a vyrozumění o výši nedoplatků ze dne 9. července 2014 neoprávněné osobě (... , trvale bytem ...) obsahující osobní údaje ..., trvale bytem ..., v rozsahu jméno, příjmení, adresa trvalého pobytu, daňové identifikační číslo (resp. rodné číslo), informace vztahující se k výzvě k podání daňového přiznání a výše nedoplatku daně z nemovitých věcí,

čímž porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení, či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů,

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijal nebo neprovedl opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 7.000 Kč
(slovy sedm tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., bylo zahájeno příkazem Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), který byl účastníku řízení, České republice – Finančnímu úřadu pro Jihomoravský kraj, doručen dne 13. března 2015. Podkladem pro zahájení řízení byl písemný materiál shromážděný v rámci kontroly provedené inspektorem Úřadu PhDr. Petrem Krejčím v rámci kontroly provedené ve dnech 22. října 2014 až 26. ledna 2015. Dne 23. března 2015 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti výše uvedenému příkazu. V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu byl podaným odporem příkaz zrušen a správní orgán pokračoval ve správním řízení.

Ze spisového materiálu vyplývá, že dne 28. srpna 2013 byla ..., trvale bytem ... (rodné číslo ...), doručena do datové schránky výzva Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj – Územní pracoviště Brno IV k podání daňového přiznání, která byla určena ..., trvale bytem na nesrovnalost finanční úřad upozornil. Dne 25. listopadu 2013 mu bylo doručeno vysvětlení, že došlo k nesprávnému přiřazení jeho datové schránky jinému daňovému subjektu. Dále finanční úřad sdělil, že příslušní pracovníci byli na toto upozorněni a bylo přijato odpovídající organizační opatření. Dne 16. července 2014 obdržel ... od téhož finančního úřadu vyrozumění o výši nedoplatků, konkrétně o výši nezaplacené daně z nemovitých věcí, týkající se opět ..., trvale bytem znovu na nesprávnost upozornil finanční úřad a dostal dne 16. července 2014 odpověď, že se jedná o chybu v informačním systému úřadu, která byla oznámena příslušným správcům a na jejím odstranění se pracuje.

Ze spisového materiálu shromážděného v rámci kontroly dále vyplývá, že u obou subjektů údajů je shoda ve jménu, příjmení a datu narození. Informační systém finančních úřadů je přitom nastaven tak, že příslušný zaměstnanec ověřuje podle jména, příjmení a data narození, zda má adresát datovou schránku, prostřednictvím které jsou doručovány písemnosti. Protože v těchto třech bodech došlo ke shodě, byla povinnému subjektu přiřazena nesprávná datová schránka. Zaměstnankyně byla na chybné doručení upozorněna. Současně ve dnech 23. a 30. ledna 2014 proběhlo na Územním pracovišti Brno IV školení k elektronickým podáním, v rámci kterého byl tento konkrétní případ popsán a zaměstnanci byli upozorněni na možnost vložení chybné datové schránky. Přesto se nesprávné zaslání písemnosti do datové schránky neoprávněné osoby opakovalo, i když jinou zaměstnankyní Územního pracoviště Brno IV. Opět byli všichni zaměstnanci na daný problém upozorněni.

V podaném odporu účastník řízení uvedl, že ve vydaném příkazu je nesprávně označen účastník řízení. Účastníkem řízení by mělo být Generální finanční ředitelství, nikoliv Finanční úřad pro Jihomoravský kraj. Podle § 45 zákona č. 101/2000 Sb. může být sankce udělena jen právnické osobě, kterou však Finanční

úřad pro Jihomoravský kraj není, protože podle zákona č. 456/2011 Sb., o finanční správě, jde pouze o organizační složku. Právníkou osobou je pouze Česká republika – Generální finanční ředitelství, které na základě § 27 odst. 2 správního řádu vstupuje do řízení jako účastník.

K předmětu tohoto řízení lze konstatovat, že účastník řízení je nepochybně správcem osobních údajů daňových subjektů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., které zpracovává (shromažďuje, uchovává, používá, příp. předává dalším subjektům) v souvislosti s jím vykonávanou činností.

Účastník řízení je povinen dodržovat při zpracování osobních údajů povinnosti stanovené zákonem č. 101/2000 Sb., včetně povinnosti vyjádřené v § 13 odst. 1 tohoto zákona. Podle tohoto ustanovení je mj. povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů.

Povinnost dle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a této povinnosti odpovídající skutková podstata správního deliktu v § 45 odst. 1 písm. h) téhož zákona je formulovaná jako odpovědnost za následek. Dojde-li tedy k následku předvídanému v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. (neoprávněnému přístupu k osobním údajům apod.), což je v této věci nepochybné, znamená to, že se správce osobních údajů dopustil správního deliktu. Odpovědnost za správní delikt je přitom postavena na objektivní odpovědnosti (tedy bez ohledu na zavinění), přičemž zákon č. 101/2000 Sb. upravuje v § 46 odst. 1 liberační důvod, při jehož naplnění se právní osoba může odpovědnosti za správní delikt zprostit. Správní orgán po zhodnocení okolností zaslání písemností do nesprávné datové schránky patřící jiné osobě, tj. že účastník řízení nepřijal dostatečná opatření, aby k záměně nedošlo, a to opakovaně přes upozornění vlastníka datové schránky, do které byly doručeny písemnosti, dospěl k závěru, že v případě účastníka řízení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. nelze aplikovat.

Povinností správce je dle § 13 odst. 1 č. 101/2000 Sb. zajistit prostřednictvím vhodných bezpečnostních opatření, aby žádná neoprávněná osoba neměla přístup k osobním údajům, které zpracovává. Vzhledem k tomu, že písemnosti obsahující osobní údaje subjektu údajů ve výše uvedeném rozsahu byly zpřístupněny nejméně 1 osobě (vlastníku datové schránky, do které byly odeslány), je zřejmé, že v daném případě správce nepřijal dostatečná opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů.

K argumentaci účastníka řízení uvedené v podaném odporu správní orgán uvádí, že v zákoně č. 456/2011 Sb. je v § 1 odst. 1 uvedeno, že finanční správa České republiky je soustavou správních orgánů pro výkon správy daní, přičemž ve druhém odstavci uvedeného ustanovení jsou tyto orgány vyjmenovány. Mezi ně patří Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady. Dále je v tomto odstavci uvedeno, že tyto orgány jsou správními úřady a organizačními složkami státu.

V daném případě byly výzvy prostřednictvím datové schránky poslány v rámci vyměřovacího řízení, které vede správce daně, a kvůli nedoplatku daně. Místně příslušným správcem daně je přitom i podle čl. 1 odst. 1 pokynu č. GFŘ-D-12, o finančních úřadech, jejich územních pracovištích a o umístění spisu, finanční úřad, nikoli územní pracoviště; správním orgánem je tedy finanční úřad vykonávající působnost na území vyššího územního samosprávného celku.

Pokud se účastník řízení odvolává na skutečnost, že sankce může být udělena pouze právnické osobě, kterou Finanční úřad pro Jihomoravský kraj není, správní orgán k tomuto uvádí, že sice podle § 3 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, není organizační složka právnickou osobou, tedy ani výše zmíněné Generální finanční ředitelství nelze považovat za právnickou osobu, nicméně dále je v tomto ustanovení uvedeno, že tímto není dotčena působnost nebo výkon předmětu činnosti organizační složky podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu. K tomu správní orgán dále uvádí, že z tohoto důvodu má pasivní legitimaci v řízení, tedy je účastníkem řízení pouze Česká republika, jakožto nositel právní osobnosti, za kterou v odpovědnostním vztahu vystupuje příslušná organizační složka (v tomto případě tedy finanční úřad) které se protiprávní jednání týká.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnost stanovenou § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů, neboť účastník řízení nepřijal jako celek žádná opatření, která by zabránila zpřístupnění osobních údajů daňového subjektu v souvislosti s nesprávným doručením do datové schránky jiného subjektu.

Při stanovení výše sankce bylo jako k přitěžující okolnosti přihlédnuto zejména ke skutečnosti, že účastník řízení zaslal písemnosti obsahující osobní údaje neoprávněné osobě opakovaně, a to přes upozornění na učiněnou chybu. Za přitěžující okolnost považuje správní orgán též charakter neoprávněně zpřístupněných údajů (informace o daňovém nedoplatku, resp. nesplnění povinnosti podat daňové přiznání) a to, že neoprávněně zpřístupněno bylo též rodné číslo jako obecný identifikátor občana. Za polehčující okolnost správní orgán považuje skutečnost, že došlo k pochybení (k přiřazení nesprávné datové schránky daňovému subjektu) pouze v jednom případě. Po posouzení všech shora uvedených skutečností rozhodl správní orgán o uložení sankce při samé dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností Úřadu pro ochranu osobních údajů, který rozhodnutí vydal, proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 15. dubna 2015

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
ředitelka odboru správních činností